

РЕШЕНИЕ

№ 1

КАРАР

16.07.2018 ел

«Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының «Иркэнэш авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге Уставына үзгэрешлэр һәм өстәмәләр керту туринда» Минзэлэ муниципаль районы Иркэнэш авыл жирлеге Советының карап проекты туринда

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 06 июнендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Муниципаль берэмлекләр уставларын дәүләт теркәве туринда» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә туринда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының Иркэнэш авыл жирлеге Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының «Иркэнэш авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге Уставына үзгэрешлэр һәм өстәмәләр керту туринда» Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының Иркэнэш авыл жирлеге советы карапы проектын хупларга.

2. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының «Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының «Иркэнэш авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге Уставына үзгэрешлэр һәм өстәмәләр керту туринда» Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районнының Иркэнэш авыл жирлеге Советы карапы проекты буенча ачык тыңлаулар уздырырга.

3. Түбәндәгеләрне билгеләргә:

- 3.1. Ачык тыңлаулар уздыру датасы - 07.08.2018.
- 3.2. Ачык тыңлаулар үткәрү вакыты - 14.00 сәгать
- 3.3. Адресы: ТР, Минзэлэ районы, Иске Иркэнэш ав., Имәнле ур., 20 й.

4. Элеге каарны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) тәртибе муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнә һәм муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен муниципаль берәмлек Уставында каралган тәртиптә бастырып чыгарыла (халыкка житкерелә).

5. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Иркәнәш авыл жирлеге Советына һәм башкарма комитетына күрсәтелгән каар проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен кабул итүне һәм исәпкә алуны гавами тыңлаулар үткәрүне тәэмин итәргә.

6. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Иркәнәш авыл жирлеге советы сессиясенә ачык тыңлауларда әйтелгән һәм аның буенча фикер алышу барышында кергән тәкъдимнәрне исәпкә алып, каар проектын эшләп бетерергә.

7. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземә йөклим.

Совет рәисе,
ТР Минзәлә муниципаль районы
Иркәнәш авыл жирлеге башлыгы

Камалов И.З.

Күшымта
Минзәлә муниципаль районы
Иркәнәш авыл жирлеге Советы
каарына
2018 елның 16 июлендәгө №1

Муниципаль берәмлек уставында үзгәрешләр һәм өстәмәләр Минзәлә муниципаль районнының «Иркәнәш авыл жирлеге»

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының «Иркәнәш авыл жирлеге»муниципаль берәмлеке Уставына үзгәрешләр кертергә:

«Башкарма комитет вәкаләтләре» 49 статьясындагы 1 өлешенең 1 пунктын, 1 пунктын, «Жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик күрсәткечләр жыюны оештыра һәм күрсәтелгән дәүләт хакимиите органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә күрсәтмә бирүне;» тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләрне жыюны оештыру һәм күрсәтелгән күрсәткечләрне дәүләт хакимиите органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләнгән тәртиптә бирү;»

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының «Муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе» муниципаль берәмлеке уставының 71 статьясындагы З өлешен тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«3. Муниципаль берәмлек гамәлгә куйган оешмаларның хокукий статусын билгели торган кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган килемшүләр аларны рәсми бастырып чыгарғаннан (халыкка житкергәннән) соң үз көченә керә.».

1.3. «Жирлек Уставы үз көченә керү тәртибе, элеге Уставка үзгәрешләр керту турында каарлар» 88 статьясына 4 пункт өстәргә, аны тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«4. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү һәм өстәмәләр керту, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү максатларында уставка кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр (уставны законнарга туры китерү очракларыннан, вәкаләтләрне үзгәртү, вәкаләтләр сроклары, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибеннән тыш), уставка үзгәрешләр керту турында муниципаль акт кабул иткән, ә муниципаль районнарда муниципаль район башлыгы вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң үз көченә керә.».

1.4 өлеш 5. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре, түбәндәгә әчтәлекле 20 пункт өстәргә:

«20) жылылык белән тәэмин итү системасының бәя зоналарында жылылык белән тәэмин итү системасын үстерү, аның ышанычлылыгын һәм энергетик нәтижәлелеген арттыру өчен кирәклө жылылык белән тәэмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча бердәм жылылык белән тәэмин итүче оешма тарафыннан «Жылылык белән тәэмин итү турында» Федераль законда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жылылык белән тәэмин итү схемасында билгеләнгән гамәлләрне башкаруга муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

1.5 «Поселение жирле әһәмияттәге мәсьәләләре» 5 статьяга түбәндәгә әчтәлекле 21,22 һәм 23 пунктлар өстәргә:

«21) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге һәм аларда юл хәрәкәте иминлекен тәэмин итү, парковкалар (парковка урыннары) эшчәнлеген булдыруны һәм тәэмин итүне кертеп, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуны гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациисе законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

22) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым-аерым жыю) һәм транспортировкалау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

23) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру, күрсәтелгән қагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерү, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, махсус сакланылучы табигать территорияләре урманнарыннан файдалануны, аларны саклауны, торғызуны оештыру;

«Жирле үзидарә органнары хокуклары» 6 статьясындагы 1 өлешенә Жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә күчеп утыручылар хокуклары» сүзләрен 14, түбәндәгә әчтәлекле 14 пункт өстәргә:

«14. инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм җайлашу спортына ярдәм итү».

1.7 «Жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» 45 статьясына 4 өлеш өстәргә, аны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«4. вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган муниципаль берәмлек башлыгы Россия Федерациясе субъектының (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) муниципаль берәмлек башлыгы вазыйфасыннан баш тарту турында йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага чыгару турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары нигезендә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турындагы хокукий акт яисә суд тәртибендәге каарарга шикаять биргән, муниципаль сайлауларда сайлана торган муниципаль берәмлек башлыгын вакытыннан алда сайлаулар суд каары законлы көченә кергәнче билгеләнеп куела алмый.

1.8 «Жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» 45 статьясына 5 өлеш өстәргә, аны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Вәкаләтләре Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затының (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) хокукий акты нигезендә муниципаль берәмлек башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында яки муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында каары нигезендә вакытыннан алда туктатылган муниципаль берәмлек башлыгы әлеге хокукий актка яисә суд тәртибендә каарарга карата шикаять белдерсә, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан үз составыннан яисә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлана торган муниципаль берәмлек башлыгын сайлау турында каар кабул итәргә хокуклы түгел.”;

1.9 «Поселения Советы композициясе» 33 статьясына 36 пункт өстәргә, аны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«36) муниципаль хезмәткәргә һәм муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга тиешле елларны эшләгән өчен пенсия алуға чыгуға бәйле рәвештә хезмәт өчен түләү құләмнәрен, шартларын, шулай ук бер мәртәбә бүләкләү түләүләрен билгеләү.»

1.10 «Жирлек халқы тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру рәвешләре һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы» 10 статьясына 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7) ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер альшулар,».

1.11 19 статья исеме. "Халық тыңлауларын" түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«19 статья. Халық тыңлаулары, жәмәгать фикер альшулары»;

1.12 «Халық тыңлаулары» 19 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу өчен жирлек Советы, жирлек башлыгы тарафыннан халык алдында тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар үткәрелергә мөмкин»

1.13 «Ачык тыңлаулар» 19 статьясына түбәндәгә эчтәлекле 12 өлеш өстәргә:

«12. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызынлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, капиталь төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы каарлар проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш корылмаларын файдалануның башка төрен үзгәрту мәсьәләләренә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) норматив хокукий актларда билгеләнә.»

1.14 «Гражданнар жыены» 22 статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«1. Гражданнарның жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенын үткәрү тәртибе турында» нигезләмәгә ярашлы рәвештә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының каары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 25.1 статьясында кааралган очракларда гражданнар жыены түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) составында күрсәтелгән торак пункт күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек территориясенә кертүгә китерә торган жирлек чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыенын гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокукина ия жирлек

халкының саны жирлекнең вәкиллекле органын төзү турындагы мәсьәлә буенча 100дән артык кеше тәшкил итсә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турында;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану турындагы мәсьәлә буенча гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

5) жирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территориясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шуши торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) халық инициативасын жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча күрсәтү максатларында авылара территориядә урнашкан торак пунктта;

7) авыл халкы тығызлығы түбән булган территориядә яисә анлаешлы булмаган жирлектә урнашкан жирлектә, әгәр авыл жирлеге халкының саны 100 кешедән артмаса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар жыене шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнарның схемасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан йә сайлау хокукуна ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүче төркем инициативасы буенча чакырылырга мөмкин.

5. Жыенны уздыру инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукуна ия гражданнарның, дайми яисә өстенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыене муниципаль берәмлек башлыгы каары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыене муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыенын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, муниципаль хокукий акт проекти һәм гражданнар жыенең хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы составына керә торган торак пунктларда гражданнар жыенең үткәрүне әзерләү тәртибе турында» Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә алдан ук танышып куела.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып тора, муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан

Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына көртөлөргө тиеш.»

1.15 «Гражданнарның ұзара салым чарапары» 81 статьясында:

а) 1 өлеشتә «Жирлек» сүzlәреннән соң «(жирлек составына көрө торган торак пункт)» сүzlәрен өстәргә;

б) 2 нче өлешне түбәндәге редакциядә бирергә:

“Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен көртү hәм алардан файдалану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында каралған очракларда гражданнар жыенеында”.

2. Әлеге каарны Россия Федерациясе Юстиция министрлығының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә жибәрергә.

3. Әлеге каар «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44нче маддәсендә каралған тәртиптә көрө.